

Voorzitter: I. Huitema (PvdA)

Namens de raad: E. Hillekens (GL), J. van Veen (PvdA), M. Gietema (D66), T. van Zoelen (PvdD), M. Sloot (Stadspartij), D. Brandenburg (SP), E. Akkerman (VVD), O. van Schagen (S&S), P. Rebergen (CU), E. Bernabela (PvhN), K. Blauw (PVV)

Namens het college: E. Eikenaar (wethouder), R. van Niejenhuis (wethouder)

Namens de griffie: W. Bierman

Rapport rekenkamer inz. NPLV

00:15:05

Voorzitter: Goedenavond, allemaal. Het is half zeven, dus we gaan met deze meningsvormende sessie beginnen. Volgens mij is het de eerste keer van dit politieke jaar, dus kunnen we er allemaal weer goed tegenaan. Deze meningsvormende sessie gaat over het raadsvoorstel van het rekenkameronderzoek nationaal programma leefbaarheid en veiligheid Groningen Noord. Welkom aan de mensen van de Rekenkamer, mevrouw Brink en mevrouw Steenbeek. We hebben 90 minuten voor deze sessie. Dat betekent vier minuten per fractie en zestien minuten voor het college. We werken in twee termijnen. Dat geeft aan dat we in de eerste termijn vragen gaan stellen. Welke fracties hebben vragen? Partij voor het Noorden.

00:16:36

Mevrouw Bernabela: Ja, aan de Rekenkamer. Andere gemeenten werden vaker betrokken bij het plan, maar ik heb niet terug kunnen vinden in de stukken op welke manier dat gebeurt. Heeft u daar misschien ook een antwoord op?

00:17:02

Voorzitter: Partij voor de Dieren.

00:17:04

De heer Van Zoelen: Dank. Het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid ligt ook ten grondslag aan veel andere beleidsstukken zoals het beleidskader veiligheid en het uitvoeringsplan wat nog aan het eind dit jaar komt. We zijn benieuwd in hoeverre de aanbevelingen die nu gedaan zijn daarin worden opgepikt of meegenomen.

00:17:33

Voorzitter: PVV.

00:17:33

Mevrouw Blauw: Dank, voorzitter. Een vraag van onze fractie is wat Groningen Noord kan leren van succesvolle programma's zoals in Rotterdam-Zuid bijvoorbeeld, en hoe het college ervoor gaat zorgen dat er een betere sturing en leiderschap in dit programma komt.

00:17:57

Voorzitter: Ik denk dat ik nog even moet benoemen dat de vragen zowel aan de Rekenkamer als aan het college zijn. Maakt dat het verduidelijkend voor de vragende gezichten? Dan geef ik nu het woord aan D66.

00:18:07

Mevrouw Gietema: Eerst even iets technisch: we moeten we zo even kijken, want hij

pakt mijn kaart niet, maar dat komt wel na mijn vragen. In de collegebrief geef het aan dat het lastig is om de impact te meten en ik vroeg me af of u inmiddels al gedachten heeft over hoe die voortgang van bijvoorbeeld gezondheid en leefbaarheid binnen die programma's in noordelijke wijken gemeten kan worden. De Rekenkamer geeft aan dat we echt moeten kijken naar die doelstelling om die smarter te formuleren. Iets dat vaak wordt gebruikt, is dat we het gemiddeld stedelijk niveau in Groningen gelijk willen hebben over alle wijken, terwijl best onduidelijk is wat daarmee wordt bedoeld. Ik vroeg me af of het college daar nu al duiding bij heeft of voornemens is dat duidelijker te maken.

00:19:02

Voorzitter: Verder nog vragen? Zowel niet aan het college als aan de Rekenkamer? Dan kijk ik eerst even naar links: is het helder welke vragen voor jullie waren?

00:19:18

Mevrouw Steenbeek: Ja, voorzitter. Volgens mij was dat de vraag van mevrouw Bernabela van de Partij voor het Noorden, dacht ik. De vraag was niet helemaal duidelijk. Misschien kan ze die nog een keer herformuleren?

00:19:31

Mevrouw Bernabela: Er stond dat bij andere gemeentes waarin het programma ook plaatsvond zij de raad beter informeerden over het programma dan in Groningen gebeurde. Er stond niet bij op welke manier ze dat deden. Ik vroeg of u dan wel wist hoe dat gebeurde.

00:19:56

Mevrouw Steenbeek: Voorzitter, bedankt voor de vraag. Wij hebben dit onderzoek gedaan echt als een startonderzoek om te kijken naar de situatie in de gemeente Groningen en in dit gebied in Groningen Noord om in kaart te brengen van wat is deze context, hoe zijn deze wijken, hoe worden de plannen gemaakt voor deze wijk en hoe valt dat dan samen met dat landelijke programma? De vraag die u nu stelt, gaat over een vergelijking van gemeentes met elkaar. Daar gaan we op een later moment op terugkomen. We zijn nu bezig om in samenwerking met andere rekenkamers - Rekenkamer van Lelystad, Heerlen en Arnhem - een vergelijking te maken van de vier startonderzoeken en daar komen ook dit soort punten in naar voren. Een voorbeeld wat we nu wel al kunnen noemen, is bijvoorbeeld dat er gemeentes zijn die een paragraaf hebben gewijd in hun begrotingscyclus aan het programma specifiek voor dat gebied.

00:20:58

Voorzitter: Helder. Dan kunnen we nu over naar de beantwoording van het college.

00:21:04

Wethouder Eikenaar: Dank u, voorzitter. De Partij voor de Dieren vroeg of we de aanbevelingen mee gaan nemen in het beleidsplan veiligheid. Ik denk dat we de aanbeveling in alle plannen meenemen die een link hebben met de noordelijke wijken. Het is ook één van de aanbeveling van de Rekenkamer om duidelijker te maken waar de connectie zit. Die aanbeveling hebben we gelezen en dat is volgens mij een goede aanbeveling, dus die aanbeveling nemen we mee. Daar valt dit ook onder. Dan de vraag van de PVV. Zal ik die ook voor mijn rekening nemen? De vraag van de PVV over de sturing en het leiderschap. Ik denk dat het goed is om de

context te schetsen. Het is een programma in ontwikkeling. Toen wij hier de programmadirecteuren van onder andere Rotterdam-Zuid en Heerlen hadden, hebben we ook geleerd dat we de tijd moeten nemen om zaken op te bouwen. Dus niet alles is meteen in kannen en kruiken en ligt een blauwdruk voor klaar. Eén conclusie die wij hebben getrokken, is dat er een programmadirecteur nodig is. Die wordt op dit moment geworven. Als u vraagt van hoe komt er meer leiderschap in het programma, is dat, denk ik, het antwoord daarop.

00:22:23

Wethouder Niejenhuis: Dan pak ik de laatste vraag die is gesteld door D66 van hoe meet je de impact? Over twee weken bespreekt deze raad het uitvoeringsprogramma en daarin wordt meer antwoord gegeven op die vraag. In het uitvoeringsprogramma worden een aantal indicatoren en doelstellingen genoemd en daarbij wordt ook aangegeven dat de indicatoren zijn die we willen gaan meten. Daar proberen we de wat abstractere doelstellingen te vertalen naar wat concretere zaken die duidelijk meetbaar zijn en waar we ook de komende tien, 20 jaar over kunnen rapporteren aan de raad, periodiek. Dat is één van de momenten waarop we de raad heel goed zouden kunnen betrekken als college. We denken ook dat een nieuwe programmadirecteur - die uiteindelijk verantwoordelijk is voor het halen van de doelstellingen, ook richting alle maatschappelijke partners waar hij voor werkt in die maatschappelijke coalitie - zal rapporteren over de voortgang. Dat is ook een mooi moment om langs die lijn de raad te informeren. Ik denk dat we straks nog wel iets meer kunnen vertellen in de tweede ronde over hoe de raad aan het stuur kan zitten en wat de momenten zijn waarop u geïnformeerd wordt, ook over het NPLV.

00:23:38

Voorzitter: Ik zie een vervolgvraag bij de Partij voor de Dieren.

00:23:41

De heer Van Zoelen: Dank. Het is goed dat dit meegenomen wordt over twee weken, als we die indicatoren vaststellen. Er zijn ook aanbevelingen gedaan om te kijken van wat hebben we al gedaan met projecten daarvoor, de voorlopers daarvan, dus het is nu vrij kort tijd waarin we dat allemaal opstellen. Hebben we al wel genoeg beeld of een nulmeting om goed die indicatoren te kunnen vaststellen over twee weken en ook aan het eind van het jaar, als dat uitvoeringsplan leefbaarheid en veiligheid wordt opgesteld?

00:24:11

Voorzitter: Een aanvulling van VVD, denk ik.

00:24:13

Mevrouw Akkerman: Ook een vervolgvraag. Als we nu die werving hebben lopen voor een programmadirecteur... Of dat ook een beetje past in tijdschema zodat die programmadirecteur weet wat er van hem of haar verwacht wordt.

00:24:25

Voorzitter: College.

00:24:28

Wethouder Niejenhuis: Het zijn twee verschillende dingen die u vraagt. Het is niet perse nodig om te weten wat de resultaten zijn van al onze inspanningen in de noordelijke wijk. Dat zou ook zeer ingewikkeld zijn, want we plegen nogal wat

inspanningen in de noordelijke wijken. We hebben heel goed in beeld wat nu de uitdagingen zijn voor de noordelijke wijken en ook waar we mee aan de slag moeten. Daar zijn die indicatoren ook op gericht en daar gaan we vervolgens ook kijken van welke impact hebben die? Er hebben een flink aantal mensen interesse getoond in de functie van programmadirecteur. Uit mijn hoofd zijn er over een paar weken de sollicitatiegesprekken. Er is een duidelijk profiel opgesteld en daar zit deze rol uiteraard ook in, het aansturen van alle doelstellingen en het rapporteren over de doelstelling. Dat is onderdeel van het totale takenpakket. Dat loopt helemaal goed.

00:25:19

Voorzitter: Dan kunnen we nu over naar de tweede termijn. Welke fractie wil beginnen? SP.

00:25:25

De heer Brandenburg: Dat moest van mijn burens, dus dat doe ik dan maar. Voorzitter, dank. Dank ook aan de Rekenkamer voor dit rapport, want ik denk dat het altijd goed is om bij dergelijke grote projecten te bekijken hoe de raad in positie is en kan sturen en controleren. Om nog even in de herinnering te roepen: dit is toch zeker wel een groot project. Langjarig, met gecommitteerde maatschappelijke partners en een maatschappelijke coalitie, investeren in onze wijken waar dat het meest nodig is, met als doel om die wijken uiteindelijk op niveau van de rest van de stad te brengen. Ga het maar eens doen, hè. We weten hoe de sociaaleconomische verschillen zijn tussen Groningen-Noord en andere delen van de stad. Dat is best een opgave. Dat vereist ook dat we daar langjarig mee aan de slag gaan.

00:26:11

Voorzitter: Dat is de interruptie van D66.

00:26:13

Mevrouw Gietema: Het was een vraag die ik net ook aan het college stelde en ik bedenk me nu dat die niet helemaal beantwoord is, want wat is het gemiddelde Groningse niveau wat wij willen halen met de noordelijke wijken? Dat is mij niet helder.

00:26:26

De heer Brandenburg: Het zou een heel mooi begin zijn als mensen daar niet acht jaar eerder doodgaan en 25 jaar minder lang in gezonde levensomstandigheden leven. Dat lijkt mij een prachtig doel. Of we het gaan halen, is natuurlijk niet alleen aan de inspanningen van het college. We zijn ook net begonnen met dit project. Laten we wel wezen. We hebben nog niet zo lang geleden hier in deze raadszaal een expertsessie gehad met mensen uit het hele land. Vervolgens hebben we een ronde door verschillende wijken gedaan om met inwoners te spreken. We gaan volgende week de startnotitie of plan van aanpak, hoe dat ook heet, bespreken. Mijn fractie vraagt zich ergens wel een beetje af: komt dit rapport nou niet te vroeg?

00:27:05

De heer Brandenburg: Wij lezen: er is nog geen participatieplan of verordening. Dan denkt mijn fractie: nee, dat klopt, maar er ligt wel een motie door de raad aangenomen om het college op te dragen om daadwerkelijk met nieuwe manieren van community organising te gaan werken, om buurtleiders te betrekken bij het werk. Daar gaat het college nu mee aan de slag. Dat het die nog niet uitgewerkt heeft, valt,

denk ik, het college niet te aan te rekenen. Dan leest mijn fractie: het is onduidelijk hoe het commitment van die coalitie geborgd wordt. Dan denk ik: je hebt een coalitie met alle partners die langjarig hierin meegaan, die misschien dat helemaal niet gewend zijn om in zo'n maatschappelijke coalitie in zo'n groot verband dit soort grote problemen op te pakken. Dat dat nog niet geregeld is, kan mijn fractie zich wel voorstellen.

00:27:54

De heer Brandenburg: Dan lezen we: er wordt nog niet in alle stukken genoemd hoe de relatie is met dat nationaal programma. Dan is het voorbeeld Sunny Selwerd. Dat loopt al acht jaar. Had je in al die stukken met terugwerkende kracht dan moeten zeggen: oh, dit hangt misschien samen met een programma wat er ooit komt. Dat lijkt mij ook een beetje onmogelijk.

00:28:15

Voorzitter: U hebt een interruptie van D66.

00:28:17

Mevrouw Gietema: Ik ben gewoon nieuwsgierig, want in dat partnerschap in de maatschappelijke coalitie is dat iets ontzettend waar veel op geleerd gaat worden. Eén les die al wel in het rapport staat, is bijvoorbeeld de rol van inwoners in die maatschappelijk coalitie. Partnerschap gaat over gelijkwaardigheid. We zien nu dat er twee inwoners deelnemen in de maatschappelijke coalitie. Ik vroeg me erg af hoe SP terugkijkt naar die conclusie, maar ook vooruit kijkt hoe die gelijkwaardigheid vergroot kan worden.

00:28:44

De heer Brandenburg: Precies daar hebben we de motie voor ingediend, om het college op te dragen om met zichzelf, maar ook met alle maatschappelijke partners, werk te maken van dat community organising, nieuwe modellen daarin te ontwikkelen, te leren in je hele organisatie hoe je dat moet doen. Ik durf wel te zeggen: dat weten we volgend jaar ook nog niet en over twee ook niet.

00:29:03

Voorzitter: Een interruptie van de PVV.

00:29:05

Mevrouw Blauw: Dank u wel, voorzitter. Het leek een beetje dat het rapport van de Rekenkamer een verwijt aan het college was of iets. Het is toch gewoon voorsorteren op dat we een prachtig ambitiesdocument krijgen waar we met zijn allen het beste voor Groningen-Noord kunnen krijgen. Kunt u dit ook zo zien?

00:29:34

De heer Brandenburg: Ja, zeker. Ik leg alleen uit hoe wij het ook lezen. Ik wil nog over het meten en het monitoren beginnen, want dit stuk ademt wat mijn fractie betreft ook wel een beetje het idee dat alles meetbaar is. Dan kom je toch op een bijna wetenschapsfilosofische discussie. Die gaat ergens uit van soort waardevrije meetinstrumenten waarmee we in kaart kunnen brengen of we onze doelen halen. Het is maar zeer de vraag of dat wel bestaat. Het is ook maar zeer de vraag of een papieren werkelijkheid van SMART-geformuleerde doelen, participatieverordeningen, precieze indicatoren hoe we het nou gaan weten uiteindelijk bijdragen aan daadwerkelijk betere uitkomsten voor onze inwoners.

00:30:13

De heer Brandenburg: Het suggereert ergens ook dat goed volksvertegenwoordigerschap is dat wij hier op basis van documenten en papieren controleren of het college en of iets goed werkt, terwijl mijn fractie zeer betwijfelt of dat zo is. In die wijk rondlopen en van inwoners horen hoe het daar is en wat de gemeente daar doet, is minstens zo relevant als die papieren werkelijkheid die we wij hier met elkaar moeten controleren. Tot slot, voorzitter, rond ik af: wij vinden de aanbevelingen prima, het college neemt die ook over. We vinden ze vrij zacht in relatie tot de vrij kritische tekst die daarvoor gaat. Dat is nog wel iets wat wij hebben gelezen in dit rapport.

00:31:00

Voorzitter: Jouw laatste zin lokte drie interrupties uit en ik heb ze allemaal niet toegekend, want we zijn over tijd. De volgende fractie voor de woordvoering. PVV.

00:31:15

Mevrouw Blauw: Daar was ik nog helemaal niet aan toe, want ik doe het meestal als laatst. Dank u wel, voorzitter. Ook bedankt de Rekenkamer. Vandaag wil ik namens mijn fractie enkele kritische punten naar voren brengen over het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid in Groningen-Noord, met name gebaseerd op het ambitiedocument en de voortgang die we tot nu toe hebben gezien. Ook terecht: we zijn nog maar kort bezig en ook blij om te horen dat er een programmadirecteur wordt aangesteld. Ik refereer aan de kritische punten van de Rekenkamer en dat is voorsorteren op.

00:31:59

Mevrouw Blauw: Onze fractie ziet dat het ambitiedocument van het NPLV vele goede uitgangspunten bevat, maar we maken ons zorgen over het gebrek aan concrete ambities en meetbare doelen. Dat werd net ook al genoemd. We willen voorkomen dat het bij mooie woorden blijft zonder dat er daadwerkelijk iets verandert voor de bewoners van Groningen-Noord. We horen vaak dat bewoners centraal staan in het NPLV, maar in de praktijk lijkt de ruimte voor burgerinitiatieven beperkt te zijn. Dat was net mijn vraag.

00:32:36

Voorzitter: Een interruptie van de SP.

00:32:38

De heer Brandenburg: Ik was benieuwd hoe de PVV dat idealiter zou meten of we daar halen wat we halen. In hoeverre denkt u dat dat bijdraagt?

00:32:49

Voorzitter: PVV.

00:32:50

Mevrouw Blauw: Daar kom ik zo op. Dat is ook een kritisch punt van de Rekenkamer. Dat meten doe je met de bewoners zelf. Daar wil ik op terugkomen. Dat was mijn vraag net ook. U gaf ook aan van we moeten die thermometer in de wijk leggen door gesprekken in de wijk, daar kom je echt tot iets. Ook constateren wij en ook uit gesprekken met mensen uit die wijken - wij praten ook met mensen uit die wijken, we hebben zelfs in onze fractie mensen uit die wijken - dat de bewoners van Groningen-Noord de grotere rol moeten krijgen bij het vormgeven van hun eigen toekomst. Ze

moeten niet alleen betrokken worden, maar ook echt invloed kunnen uitoefenen. Er is ook weinig vertrouwen in de overheid in die wijken. Dat is ook iets wat toch echt uit die wijken komt. Dat is ook een kritisch punt van de Rekenkamer.

00:33:36

Mevrouw Blauw: Een ander punt dat wij belangrijk vinden, is dat we rekening moeten houden met de specifieke en culturele identiteit van de verschillende wijken in Groningen-Noord. Iedere wijk heeft zijn eigen geschiedenis en cultuur en dat moet ook worden meegenomen in de plannen. Dat wordt nog onvoldoende benadrukt in de huidige documenten vinden wij. Wat ik net al even genoemd heb: gebrek in vertrouwen in de overheid. Bewoners voelen zich vaak niet gehoord en zijn sceptisch over de beloften die worden gedaan. Er is dus wel wat wantrouwen en daar moet toch echt wel wat mee worden gedaan.

00:34:13

Mevrouw Blauw: Er is veel werk te doen om het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid in Groningen-Noord succesvol te maken. Wij roepen het college op om de nodige stappen te zetten om concrete doelen te stellen en de bewoners vooral meer te betrekken, wat ik net ook al noemde, en te leren van eerdere successen in andere steden. Alleen dan kunnen we ervoor zorgen dat Groningen-Noord de veilige en leefbare plek wordt die de bewoners verdienen. Dank u wel.

00:34:36

Voorzitter: Nog een eindinterruptie van SP.

00:34:40

De heer Brandenburg: Ik wacht nog steeds op het antwoord op mijn vraag. Welke zaken zouden we volgens de PVV moeten meten om te bepalen of dit programma werkt?

00:34:52

Voorzitter: Uw microfoon.

00:34:52

Mevrouw Blauw: Wat ik net ook al zei: je gaat onderzoek doen naar welke doelstellingen je wil hebben en dan ga je concreet kijken of dat ook haalbaar is en of het resultaat er ook is. Volgens mij heeft de Rekenkamer ook aangegeven dat er echt wel wat mist. Volgens mij moet je bij elk plan concreet vaststellen van wat wil ik halen en wat komt er uiteindelijk uit? En uit gesprekken met de bewoners, hen meer betrekken.

00:35:17

Voorzitter: Volgende fractie? De Partij van de Arbeid.

00:35:23

De heer Van Veen: Dank voor het woord, voorzitter. Normaal gesproken zijn dit soort rekenkameronderzoeken waarin we vooral terugkijken, maar deze keer kijken we vooruit. Dat vinden we belangrijk en daar zijn we dan ook blij mee, want dit is een groot meerjarig programma waar we bezig gaan. Ten eerste dank aan de Rekenkamer voor dit onderzoek en ook succes voor de komende onderzoeken die nog zullen volgen. Dan nu specifiek het onderzoek van vandaag. Dit rapport is best wel kritisch. Eigenlijk op alle drie de deelvragen is het antwoord telkens dat er nog

veel werk aan de winkel is. In een reactie van het college zien we dat een aantal aanbevelingen al wel overgenomen worden, bijvoorbeeld het uitvoeringsprogramma wat we over twee weken al bespreken en waarin we die doelen zullen operationaliseren met elkaar.

00:36:02

De heer Van Veen: Maar wel ben ik daarbij blij dat het advies of de aanbeveling van de Rekenkamer niet helemaal overgenomen wordt en we daarbij als raad ook input kunnen geven. Alvast vooruitlopend op het debat deel ik de mening van de heer Brandenburg dat ook wij ervoor zullen pleiten dat die doelen niet puur cijfermatig zijn, maar dat die ook kwalitatief onderbouwd kunnen worden. Wij zijn ook veel in die wijken, wij horen ook de verhalen, maar ik denk dat er ook partijen zijn die misschien minder die netwerken hebben en ik gun hun ook dat kwalitatieve verhaal. Ik hoop dat er qua interviews of andere onderbouwing de informatie aan de hele raad gedeeld kan worden.

00:36:37

De heer Van Veen: Ook gaat het rekenkameronderzoek veel over de samenwerking met de maatschappelijke organisaties en de inwoners. Over de inwoners is al veel gesproken maar ik wil ook de werkgevers hierin noemen. In een eerder debat heeft de PvdA daar ook voor gepleit en we hebben er een toezegging op ontvangen van het college dat ze daarmee aan de slag gaan. Ik ben benieuwd hoe het daar nu voor staat, dus of ze daar zo meteen nog op in kunnen gaan. Voorzitter, de SP schetste net - dat is het nadeel van als eerste gaan, dat de woordvoering terugkomt - dat dit Nationaal Programma Leefbaar Groningen een geheel nieuw programma is. Deels klopt dat natuurlijk, want drie jaar geleden bestond het nog niet. Het feit dat we ongelijk investeren in de wijken bestaat wel al veel langer.

00:37:22

De heer Van Veen: Sunny Selwerd wordt al genoemd, maar we doen al veel meer. Programma's die niet altijd locatie gebonden zijn, bijvoorbeeld programma's rondom de brugfunctionaris, maar waarbij altijd wel bewust een keuze is om de zwaarte juist ook in deze wijken te laten landen, omdat dit college - maar ook eerdere colleges - telkens de keuze maakt om juist die kwetsbare Groningers het meeste helpen. Wij zien het als een kans, maar ook wel als een uitdaging tegelijkertijd. Juist als deze programma's met elkaar moeten vervlochten, samen moeten gaan, bestaat het risico dat die programma's op den duur alleen nog maar in deze wijken zullen landen. Dat moet niet het doel zijn. Daarmee succes aan de programmamanager, succes aan het college daarin, om enerzijds te zorgen dat we die focus in deze wijken krijgen zonder het kind met het badwater weg te gooien.

00:38:12

Voorzitter: Het kind met het badwater lokt twee interrupties uit. Eerst SP.

00:38:16

De heer Brandenburg: Voorzitter, om even recht te zetten: wij zeggen niet dat er van tevoren nooit ongelijk geïnvesteerd is en ook niet dat er in deze wijken nooit wat is gedaan. Dat ben ik geheel met de PvdA eens, maar dat het Nationaal Programma nieuw is, is feitelijk gewoon waar.

00:38:33

Voorzitter: Ik denk dat de heer Van Veen dat prima vindt. Wilt D66 een interruptie of was het voor de woordvoering? Interruptie.

00:38:39

Mevrouw Gietema: Ik ken uw partij heel erg vanuit werk en inkomen, iedereen naar werk. Volgens mij streven we daar dezelfde doelen na. Ik ben wel toch nieuwsgierig. Ik ben het eens met kwalitatief onderzoek en weten wat er gebeurt door er regelmatig te zijn. Is dit niet bij uitstek een focus binnen het programma waar je wel op cijfers wilt zien van we investeren zoveel miljoen misschien wel over de jaren heen in werkgelegenheid in de wijk wat dat dan ook dat werkelijk oplevert? Of zegt u: dat is ook iets wat ik echt kwalitatief wil bekijken?

00:39:13

Voorzitter: Partij van de Arbeid.

00:39:14

De heer Van Veen: Wat ons betreft moet dat en-en zijn. Natuurlijk moet je ook die cijfers hebben. Alleen tegelijkertijd moeten we niet denken dat als er extra werkgelegenheid in Selwerd komt, dat er alleen maar mensen gaan werken die in Selwerd wonen. Ik bedoel te zeggen dat alleen cijfers niet een volledig beeld geven. Ik denk dat je ook weer niet moet zeggen: we kijken niet naar de cijfers. Wat mij betreft moet dat een verhaal van beide kanten zijn.

00:39:40

Voorzitter: Volgende woordvoering van de volgende fractie. Een half vingertje van de Partij voor de Dieren.

00:39:48

De heer Van Zoelen: Dank, voorzitter. Het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid Groningen- Noord heeft grote ambities. Een jarenlange integrale aanpak van situatieafhankelijk, complexe, meervoudige problematiek waarin ook beleving een rol speelt, ambities die [onhoorbaar] maakt, een grote impact hebben op de bewoners en dat de Rekenkamer dit onderzocht heeft en blijft onderzoeken, is erg van belang. Dit eerste rapport, met daarin duidelijke aanbevelingen, stellen wij daarom ook zeer op prijs. Dank aan iedereen van de Rekenkamer die hieraan meegewerkt heeft. In het rapport wordt een aantal aanbevelingen gedaan. Als rode draad zien we dat het project zowel op financiën als participatiemonitoring als organisatie nog te veel onduidelijkheden bevat om effectiviteit te meten en hierdoor door de gemeenteraad niet goed te controleren is.

00:40:39

De heer Van Zoelen: Hier wil ik ook wel een punt bij maken. Dat is als je denkt als je geld of een euro ergens in investeert dat dingen beter worden en dat het de verwachting is, maar we leven ook in een zeer wispelturig of weerbarstige maatschappij met hoge inflatie, armoede, complexe problematiek op allerlei vlakken, dat je soms blij moet zijn van als je een euro investeert dat het niet iets minder erg wordt. Dat gezegd hebbende.

00:41:00

Voorzitter: Een interruptie van de Partij van de Arbeid.

00:41:04

De heer Van Veen: Tijdens mijn studie Economie ging het over ceteris paribus. Dat kwam de hele tijd, dus stel van je had het niet gedaan en vergelijk dat. Hoor ik nou ook de heer Van Zoelen zeggen dat we beter niet kunnen investeren of zegt u nog steeds wel: elke investering zou uiteindelijk wel positief zijn?

00:41:17

Voorzitter: Partij voor de Dieren.

00:41:19

De heer Van Zoelen: Dat zeg ik dus absoluut niet. Dat wil ik goed duidelijk hebben. Elke investering is het zeker waard. Je moet mensen blijven ondersteunen en werken aan die leefbaarheid en veiligheid. Alleen als we het hebben over indicatoren en effect meten, is vaak de vooronderstelling van als we er geld in investeren, zou het op den duur een significante verbetering. Maar je ziet ook dat de maatschappij zo beweegt met inflatie, dat mensen schulden op schulden opstapelen, dat het impact heeft op veiligheid, op criminaliteit en alles. Dus dat het soms een beetje dempen is. Je hoopt wel dat het beter wordt.

00:41:51

De heer Van Zoelen: Daar wil ik bij aansluiten over die kwalitatieve kwaliteit en dat we ook weten met participatie van hoe is die situatie daar en hoe beleven de mensen hun situatie en hoe kunnen wij daar als gemeente en onze raad op inspelen? Daarom zijn we ook blij met die aanbevelingen die de Rekenkamer daarop heeft gedaan.

00:42:12

Voorzitter: Voordat u verder gaat met uw woordvoering heeft nog een interruptie van D66.

00:42:15

Mevrouw Gietema: Dank, voorzitter. Ik ben ook blij met het rapport. In de aanleiding van het rapport is in ieder geval de intentie van de Rekenkamer ook de positie van de gemeenteraad te versterken. Van daaruit worden ook die suggesties gedaan voor monitoring en evaluatie bijvoorbeeld. Ik vroeg me af hoe u naar de positie van de raad kijkt. Is die volgens u nu stevig genoeg? Is monitoren niet juist ook een hulpmiddel voor raadsleden over tien jaar om weer terug te blikken van hoe staat het ermee? Juist omdat niet zeker is of wij hier allemaal nog zitten.

00:42:48

De heer Van Zoelen: Ja, zeker. Het is van belang om te weten hoe eerdere projecten, de voorgangers van dit programma, zijn gelopen. Wat hebben die gedaan? Dat je weet hoe de zaak ervoor staat. Daarbij is ook die participatie heel belangrijk zodat je van de mensen en uit de wijken zelf hoort hoe zij zich voelen en hoe dat over verloop van jaren is geweest en dat wij daar als raad een goede feeling mee hebben. We kijken daarom ook uit naar een participatievisie hoe die uiteindelijk tot stand komt, zodat we die inwoners er beter bij kunnen betrekken. Ik hoop dat ik daarmee een antwoord heb gegeven. Inderdaad zijn monitoringstool ook belangrijk op andere delen, want het gaat ook over veiligheid.

00:43:26

De heer Van Zoelen: Je zou bijvoorbeeld willen weten: hoe vaak komen jongeren in

aanraking met criminaliteit? Wat heeft impact van natuur wat wij belangrijk vinden? Wij denken wel - daar zijn ook onderzoeken naar gedaan - als je een wijk vergroent dat het impact heeft. Dat zijn allerlei zaken. Daar zijn wij natuurlijk ook zeer geïnteresseerd van vanuit onze partij, maar ik denk dat het voor iedereen hier in de raad zeer interessant is om te weten. Ik denk dat ik zo wel alles gezegd heb. We gaan nog een aantal plannen bespreken. We zijn ook benieuwd hoe die aanbevelingen daarin door gaan klinken. Nogmaals een groot compliment aan de Rekenkamer en dank voor rapport.

00:44:02

Voorzitter: Perfect getimed. D66.

00:44:09

Mevrouw Gietema: Dank voor het woord. Allereerst dank aan de Rekenkamer ook voor jullie assertiviteit hierop en dat jullie zelf zeggen: dit is een groot project, laten we dat gaan doen, maar ook vooral samen met andere gemeenten. Volgens mij is het super mooi dat we als Groningen onderdeel zijn van een groter geheel en niet alleen zelf leren, maar ook met andere gemeenten. Volgens mij kunnen wij als daar niet alleen maar van leren, maar is de inwoner daarmee op de lange termijn ook beter af. Nogmaals veel dank daarvoor. Heel erg benieuwd wat er de komende jaren op gaat volgen.

00:44:40

Mevrouw Gietema: Het was wel een beetje herkenning, want één van de besluitpunten in het voorstel is met de voorjaarsbegroting aangenomen, dat natuurlijk de begroting hier programmatisch is ingedeeld, waardoor je met wijkvernieuwing eigenlijk niet weet: wat komt er nou allemaal samen in één zo'n wijk? Ik ben nieuwsgierig of het college dat voorstel van voor de zomervakantie ook rijmt met dit voorstel, of dat het juist verder gaat. Volgens mij vult het elkaar in ieder geval goed aan en hebben we als raad er in al een stukje positie gepakt. Er zijn twee punten die ik kort wil toelichten. Die zijn ook al genoemd door andere partijen.

00:45:24

Mevrouw Gietema: Het smart maken van de doelen. In mijn vraagstelling richting de Partij voor de Dieren gaf ik al aan van het is heel leuk, de komende twee jaar kunnen wij vanuit portefeuille er enigszins op toezien. Ik hoor nu van de wethouder hoe zij bepaalde woorden interpreteert, maar over tien jaar, 20 jaar, wordt ons ook de vraag gesteld: we hebben zoveel miljoen in deze wijk gestoken. Als er dan geen vergroening is, als er dan nog armoede is, als er dan nog veel mensen toch afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering, waar gaan we dan naar kijken? Wat mij betreft is het wel ontzettend belangrijk om enigszins die balans te vinden om onze toekomstige volksvertegenwoordigers daar een goede bagage voor mee te geven.

00:46:03

Voorzitter: Interruptie van de SP.

00:46:05

De heer Brandenburg: Dank, voorzitter. Stel: we hebben een prachtig smart-geformuleerd doel met over zeven jaar willen we 8 procent minder werkloosheid in straat A van wijk B. Dat is best SMART, specifiek, meetbaar. Daar gaat mijn vraag over. Als we dat nou niet halen, zegt D66 dan: dat hadden we dus niet moeten doen.

Of is er nog een soort complexe realiteit waar de gemeente slechts één van de spelers in is, die bepaalt in hoeverre mensen in een bepaalde wijk gezond zijn, werk hebben, een bijstandsuitkering hebben? Wilt u echt zoveel consequenties aan dat soort smart-doelen verbinden?

00:46:47

Voorzitter: D66.

00:46:49

Mevrouw Gietema: De SP komt met een aantal suggesties waar ik zelf niet mee zou komen. Ik zou ze toch wel iets meer hoog over willen formuleren. Bepaalde doelstellingen forceren ons wel om vragen te stellen, om ook elkaar te bevragen. Het feit dat je misschien een doel niet haal, betekent niet dat je hebt gefaald, maar wel het goede gesprek voert van hoe kan het dat we zoveel investeren en het ons niet lukt om die gezondheid daar te verbeteren? Dan heb je een gesprek op basis van de ervaringen van de inwoners, van de betrokken partijen. Dan zijn die cijfers ook ondersteunend in dat gesprek.

00:47:25

Voorzitter: SP

00:47:27

De heer Brandenburg: Een kort vervolgvraag. Eerst zegt u smart, vervolgens zegt: nee, het moet wat meer hoog over. Vindt u dat die hoog over doelen van die wijkvernieuwing nu nog niet voldoende duidelijk zijn? Dan vraag ik me af: onder welke steen heeft D66 de afgelopen maanden of jaren gezeten?

00:47:44

Mevrouw Gietema: Het was wel een fijn zomerreces moet ik zeggen, dus ik heb wel fris weer naar het rapport gekeken en naar de presentatie van voor de zomer. Ik denk dat een aantal doelen goed geformuleerd zijn. Daar zou ik niks op willen aanmerken richting het college, maar het gaat in veel gevallen over wat we met bepaalde woorden in die doelstellingen bedoelen. Bijvoorbeeld het Gronings gemiddelde. Dat lijkt mij helemaal goed, want ik wil ook dat elke wijk gelijke kansen biedt voor alle inwoners. Wat is dat dan nu? Andere wijken kunnen ook veranderen. Het zit vooral meer op duiding van woorden dan het verder aanbrenge van wijken of straten of cijfers.

00:48:23

Voorzitter: Vervolg uw woordvoering want u bent bijna door uw tijd heen.

00:48:25

Mevrouw Gietema: Het tweede punt is participatie. Dat is al kort genoemd. Ik vind het zelf heel erg lastig en een beetje beschaamd dat we nog steeds geen participatie verordening hebben, waardoor we ook de participatie in dit programma niet goed kunnen vormgeven. Ik ben benieuwd naar het college, in hoeverre het wel lukt zonder die basis die we hier met elkaar hebben vastgesteld en ook de nota op participatie. In ieder geval vind ik die gelijkwaardigheid ontzettend belangrijk en denk ik echt dat we al zo snel mogelijk moeten kijken hoe we die zeggenschap, gelijkwaardigheid daarin kunnen realiseren in de noordelijke wijken.

00:49:04

Voorzitter: Volgende fractie. Stadspartij.

00:49:05

Mevrouw Sloot: Voorzitter, dank u wel. Ik vervang de heer Hilboesen. Allereerst heel hartelijk dank aan de Rekenkamer voor dit rapport. Het is een unieke samenwerking geweest en zal dat ook blijven. Het is een ook een uniek project om dit de komende jaren zo te blijven onderzoeken en monitoren. We zijn erg blij als fractie dat het college de aanbevelingen zo serieus neemt en over wil nemen. Voor de rest kunnen wij ons bijna woordelijk aansluiten bij de woorden van D66 en zouden wij nog ten aanzien van de participatie willen opmerken dat het goed is om als je professionals meeneemt dat de kennis en het draagvlak in klei zit bij de mensen. Investeer daar ook in, de mensen uit de wijken, de mensen die daar zich de komende jaren mee moeten bemoeien. Ook zij zullen aan verandering onderhevig zijn. Wat D66 net al aangaf: ook daar wonen misschien mensen over vijf jaar niet meer of wel die er eerder nog niet woonden.

00:50:20

Voorzitter: Dat is een interruptie van de Partij van de Dieren.

00:50:24

De heer Van Zoelen: Stadspartij sluit zich aan bij D66. Ik kreeg net niet de mogelijkheid om interruptie bij D66 te doen, dus vraag ik hem nu aan de Stadspartij. D66 bekijkt het zeer cijfermatig van meet, je investeert en dan uit de cijfers blijkt of iets beter is gegaan. Ik kan me voorstellen als je een miljoen investeren in bomen dat je ze kan tellen, maar ik hoorde D66 ook noemen van gezondheid, we willen weten van wat heeft dat opgebracht. Ook bijvoorbeeld als het gaat om werkloosheid. Dan vraag ik mij af: zeggen die cijfers ook alles? Stel je voor: de inflatie, de economie gaat slecht, het gaat slecht met de werkgelegenheid. Kan je alles in cijfers uitdrukken?

00:51:02

Voorzitter: Stadspartij.

00:51:04

Mevrouw Sloot: Ik denk dat een heel groot deel in cijfers valt uit te drukken. Dat is hetzelfde waarom wij dadelijk een begroting gaan vaststellen. U wilt die toch graag toch liever ook niet zonder cijfers gaan vaststellen? Ik heb altijd geleerd: meten is weten. Daarom is het denk ik heel goed dat we blijven monitoren. Nogmaals, een aantal partijen hebben het hier al over gehad, het gaat niet alleen over de cijfers. Het gaat over mensen, maar die mensen hebben ons wel nodig de komende jaren en daarom moet erop blijven worden gemonitord. Wij moeten wel die verantwoordelijkheid kunnen nemen en ook de verantwoordelijkheid kunnen delen.

00:51:41

Mevrouw Sloot: Dat betekent dat we echt zijn cijfers nodig hebben om te kunnen zien of investeringen goed zijn of misschien wel heel erg goed. Wat dat betreft sluit ik me inderdaad bij D66 aan. Ik had nog één opmerking, als ik dat mag voorzitter. Deze rapporten, ambitiedocument, het leest allemaal heel theoretisch. Ik gaf net al even aan: de mensen in de klei. Daar haal je het draagvlak vandaan. Wat dat betreft sluit ik me wederom aan bij D66. Alstublieft, kom met een participatieverordening zodat

wij op die manier ook kunnen zien hoe we de mensen niet alleen kunnen meenemen, maar ook kunnen laten meedoen. Dank u wel.

00:52:22

Voorzitter: VVD.

00:52:28

Mevrouw Akkerman: Dank u wel, voorzitter. Ook dank aan de Rekenkamer voor het onderzoek en de aanbevelingen. De vraag was: kan de raad op dit moment voldoende toestaan, financiële kaders en de beleidskaders voor het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid? Het antwoord is nee. De titel is van goede wil, dus dat geeft het ook al een beetje weg. Als ik zo'n titel lees, denk ik dat het antwoord wel eens nee zou kunnen zijn. Ik had bij het doornemen ervan een déjà vu achtig gevoel. Ik zie op meer onderwerpen dat wij met z'n allen als gemeente moeite hebben om concrete smart-doelen te stellen en ook om met z'n allen goed vast te leggen: hoe gaan we onderweg meten of we die doelen aan het halen zijn?

00:53:06

Mevrouw Akkerman: Ik denk dat ik wel deel wat de SP zei van het rapport is eigenlijk kritischer dan de aanbevelingen, maar de aanbevelingen zijn niet alleen aan het college, maar ook aan onszelf. Ik zou vanuit de VVD willen zeggen dat we die aanbevelingen graag ter harte nemen. Wat wij zo begrepen hadden, is dat één van de aanbevelingen is dat we een meningsvormende sessie gaan houden. Dan weet ik even niet zeker of die dat van over twee weken is, maar dat wij daar ook zelf als raad met concrete voorstellen komen van hoe meet je dat dan? Dat is nog niet zo makkelijk, dat hebben we ook net in de discussie gehoord.

00:53:38

Mevrouw Akkerman: Wat wel interessant was wat de Partij van de Arbeid zei van wat is het verschil als je dit geld niet zou investeren? Dat zou je het liefst vooraf willen weten, zodat je een goede afweging kan maken van is het het waard? Gaan we dit investeren? Ook ondertussen op de weg naar die doelen toe dat je dan kan zeggen: oké, we hebben iets niet helemaal gehaald, maar dat kunnen we wel goed uitleggen. Dat we daar met zijn allen vooraf heel goed over nadenken. Ik denk dat het goed is en wij willen daar van harte een bijdrage aanleveren. Dank.

00:54:08

Voorzitter: Volgens mij hebben we die sessie uitgesteld, maar ik weet het niet zeker. Het komt nog wel ergens deze week. Volgende woordvoering van GroenLinks.

00:54:20

Mevrouw Hillekens: Dank, voorzitter. Ook bedankt aan de Rekenkamer voor het mooie rapport. Mooi dat het er is. Mooi ook de rapporten die nog komen met de vergelijking in de samenwerking met de andere gemeenten die onder het programma vallen om daar eens te zien, niet alleen hoe doet Groningen het, maar hoe verschilt dat en wat kunnen leren van andere steden die ook zo'n soortgelijk programma opzetten? Het is een groot project wat goed gemonitord moet worden. Ik kan me wel echt aansluiten bij het kamp van de discussie hier die stelt dat het niet alleen maar cijfermatig kan. Ik denk dat het goed is dat we met zijn allen - wat de heer Van Veen aangaf - ook omarmen dat we de kwalitatieve kant van de monitoring goed borgen.

Dat is misschien iets wat in de discussie komt van hoe wij als raad die aanbevelingen willen meenemen.

00:55:02

Mevrouw Hillekens: Ik ben ook blij dat het college aangeeft de aanbevelingen over te nemen. Wij zien ook wel echt de waarde van die aanbevelingen in. We moeten ons niet verliezen op stuk kijken op cijfers en ook niet alles is zo smart te formuleren. Als iets niet smart te formuleren is, betekent dat niet per se dat je het niet hoeft te doen.

00:55:20

Voorzitter: Interruptie D66.

00:55:23

Mevrouw Gietema: Volgens mij ben ik heel helder dat het niet alleen maar cijfers gaat, maar ook om dat je dezelfde interpretatie van definities hebt. Wat de Rekenkamer ook zegt, is als je als maatschappelijke coalitie en inwoners andere beelden hebt bij een bepaald woord dat er ruis ontstaat op de lange termijn of onvrede daarover. Je kan überhaupt niet eens een goed gesprek voeren als je niet dezelfde definitie daarvoor hanteert of hetzelfde beeld erbij hebt. Ik vroeg me af of GroenLinks dat beeld herkent. Monitoren gaat niet alleen om cijfers. Helemaal mee eens. Definitie is net zo belangrijk. Als ik het over smart heb, gaat het ook over dat juist formuleren. Ik vroeg me af in hoeverre GroenLinks daar nog winst ziet.

00:56:05

Voorzitter: GroenLinks.

00:56:05

Mevrouw Hillekens: Voorzitter, het is een proces met al een hele lange aanloop en ook nog een hele lange toekomst. Daar is het altijd goed om te zorgen dat je op één lijn zit van wat wil je bereiken en wat bedoel je daarmee? Het is goed dat we het er nu over hebben, maar ik denk ook dat het gaat blijven gebeuren. Je bent met heel veel partners in die maatschappelijke coalitie, maar ook met de inwoners in de wijken, met allerlei andere betrokkenen, continu van elkaar aan het leren en aan het vormen. Dan is het goed om bij elkaar stil te blijven staan van wat bedoelen we, hoe gaan we daarheen en waar willen we naartoe?

00:56:35

Voorzitter: Dan had u, voordat u verder gaat, nog een interruptie van de Stadspartij.

00:56:39

Mevrouw Sloot: Voorzitter, ik hoorde iets over stuk cijferen. Nogmaals, dat is niet zoals ik het heb geformuleerd. Ik vraag wel aan u van vindt u niet dat als halverwege zo'n lange periode en het blijkt uit de cijfers bijvoorbeeld dat er moet worden bijgestuurd, gaat u dan zeggen: nee, gaan we niet doen, want het zijn maar cijfers?

00:57:07

Mevrouw Hillekens: Voorzitter, volgens mij heb ik benadrukt dat het van belang is om de kwantitatieve en de kwalitatieve kanten van evaluatie met elkaar verbinden. Ik zeg niet dat we niet naar cijfers moeten kijken. Ik zeg wel dat je bewust moet zijn van de context van de cijfers, je moet bewust zijn van de context van het programma en de context van een veranderlijk land, gemeente, stadsdeelwijk.

00:57:27

Voorzitter: Nog een interruptie van de PVV.

00:57:31

Mevrouw Blauw: Heel kort, want ik hoor heel vaak over dat smart. Binnen elke organisatie, in alle plannen, moet wel iets van een smart connectie aan zitten anders kan je toch gewoon niet meten op wat voor niveau dan ook. Ik vind het zo bijzonder dat dit een discussie is.

00:57:48

Mevrouw Hillekens: Waarvan akte. Ik hoorde geen vraag. Ik wil nog even benadrukken dat we echt heel blij zijn met de stappen die nu gemaakt worden, gemaakt zijn op het investeren in de wijken die het echt nodig hebben. De heer Brandenburg gaf al aan: mensen gaan eerder dood, mensen hebben minder gezonde levensjaren in bepaalde delen van onze gemeente. Het is echt heel belangrijk dat we dat nu blijven uitvoeren en dat dit een goed programma is waar met zijn allen achter blijven staan.

00:58:14

Voorzitter: Volgende woordvoering van ChristenUnie.

00:58:18

De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. Dan begin ik graag waar mevrouw Hillekens eindigde, namelijk dat het van groot belang is dat we blijven investeren in noordelijke wijken. We hebben daar al veel over gehad en volgens mij zijn we het daar ook allemaal over eens. Dat doen we. Het is mooi dat we daarbij samenwerken in een maatschappelijke coalitie die het NPLV natuurlijk is. Vooral samen kom je verder en we zijn daarmee in ontwikkeling. We zijn er nog niet en dat is ook wat het rapport duidelijk maakt. Dank voor het rapport, voor de aanbevelingen die daar in staan en dat jullie de komende tijd het NPLV ook verder willen volgen. Zoals ook de door de heer Brandenburg is aangegeven: een aantal dingen zijn al in ontwikkeling en die komen er al aan, zoals de inwonersparticipatie en het uitvoeringsprogramma.

00:59:06

De heer Rebergen: Zoals mevrouw Gieten al zei, is het bij de begroting al aan de orde geweest dat we dat ook in de begroting willen vastleggen. Dat komt overeen volgens mij met de aanbeveling die hierin staat. We kunnen ons, kort gezegd, goed vinden in het raadsvoorstel en in de aanbevelingen voor de raad. Als laatst willen we ons aansluiten bij de opmerkingen van de heer Van Zoelen en Van Veen over dat cijfers niet alles zegt, want het gaat over mensen, zoals mevrouw Sloot net ook zei. Dank u wel.

00:59:37

Voorzitter: Volgens mij hebben we nog Student en Stad, CDA en Partij voor het Noorden. Student en Stad.

00:59:46

De heer Van Schagen: Dank u wel, voorzitter. Ook een woord van dank naar de Rekenkamer voor het onderzoek. Wijkvernieuwing is natuurlijk niet het meest tastbare onderwerp. Het kan gaan over een gratis kranten abonnement voor mensen die dat zelf niet kunnen betalen of de bouw van een nieuwe speeltuin bij mensen in de wijk. Alhoewel dit misschien best tastbaar klinkt, is het natuurlijk moeilijk te

bevatten wat uiteindelijk de invloed is van deze acties op de lange termijn. Toch willen we graag weten wat nou precies die impact is. Daarom denk ik dat het goed is dat het rapport van de Rekenkamer in zekere mate handvaten geeft aan het college om deze impact wat beter te achterhalen. Ik sluit hierbij ook zeker aan bij de uitspraak van PvdA om naast kwantitatief onderzoek ook zeker kwalitatief onderzoek te doen bij mensen in de wijk. Ik denk dat dat van zekere toegevoegde waarde is, omdat inderdaad niet alles zo makkelijk in cijfers uit te drukken is.

01:00:44

De heer Van Schagen: Daarnaast is wijkvernieuwing niet iets nieuws. Dat zal binnenkort ook zeker niet afgelopen zijn. Daarom zijn we er blij mee dat de Rekenkamer heeft aangegeven elke drie á vier jaar weer een vervolgonderzoek te doen, waardoor we onze wijkvernieuwing elke keer weer wat beter en effectiever kunnen inrichten door bijvoorbeeld te kijken naar best practices in andere gemeentes zoals net ook al aangegeven werd, waar ook wijkvernieuwing bezig is. Verder kunnen wij ons ook vinden in de aanvullingen van de Rekenkamer. We zijn benieuwd naar de reactie van het college op deze aanbevelingen. Over twee weken zien we elkaar weer en dan gaan we nog iets inhoudelijker over dat uitvoeringsprogramma hebben, dus daar zien we elkaar weer.

01:01:30

Voorzitter: Ik zie CDA daar heel hard op nee schudden. Wilt u nu uw woordvoering doen? Nee. Dan gaan we naar de laatste woordvoering van Partij voor het Noorden.

01:01:48

Mevrouw Bernabela: Dank u wel. Ook bedankt voor aan de Rekenkamer voor het onderzoek. We kijken ook uit naar het vervolgonderzoek in vergelijking met de andere gemeentes. We hopen dat de aanbevelingen ter harte worden meegenomen. Er wordt al jaren geïnvesteerd in de noordelijke wijken, dat helaas niet automatisch tot verbetering heeft geleid. Het zijn wijken waarin veel problemen zijn en die zijn niet eenvoudig oplosbaar. Het belang van participatie ook een grote rol en de sociale aspecten in de wijk en de verbetering van de samenhang en leefbaarheid en veiligheid in de wijken. Het zou fijn zijn als de burgerparticipatieprojecten ook wat meer worden meegenomen daarin en de raad goed mee te nemen, zoals inderdaad in de aanbevelingen werd gezegd.

01:02:44

Mevrouw Bernabela: Die cijfers zijn daarbij ook wel belangrijk, want je kunt natuurlijk wel meten hoeveel mensen uiteindelijk zijn verbeterd na een aantal jaren. We kijken ook verder naar de vervolgessie erover. Bedankt.

01:03:02

Voorzitter: Wilt CDA helemaal geen woordvoering doen? Dan gaan we over naar de beantwoording van het college. Zij zijn er klaar voor. Daarna nog even een reactie van de Rekenkamer, maar eerst naar het college.

01:03:19

Wethouder Niejenhuis: Dank u wel, voorzitter. Allereerst: het college is ook heel blij met het rekenkameronderzoek, met name omdat de Rekenkamer heeft gezegd dat ze dit langdurig wil gaan volgen. We willen het ook parallel doen aan onderzoeken van andere Rekenkamers in andere steden. Wij zien dat als een enorme kans om

van elkaar te leren. Uiteraard zullen we ook wel contact houden zelf met andere steden. Het is heel interessant om te zien wat de vorderingen zijn op andere plekken en hoe een Rekenkamer dat beoordeelt. Wij lezen ook natuurlijk die andere rapporten van die andere rekenkamers om te kijken welke aanbevelingen daarin zitten, wat succesvol is en wat niet.

01:03:53

Wethouder Niejenhuis: Het maakt wel - en dat is wel vaker zo - dat de Rekenkamer autonoom rapporteert aan uw raad over de aanpak voor de noordelijke wijken en de resultaten daarvan en dat het college ook autonoom af en toe hoe stukken aan u stuurt en er vorderingen zijn en ontwikkeling zijn in de maatschappelijke coalitie. Dat is nu zo en dat zal in de toekomst ook zo zijn. Ik heb u gehoord. Bijna alle partijen hebben iets gezegd over de monitoring en over de doelen. Daar zal ik zo even op ingaan. Dat wordt heel uitvoerig beschreven in het uitvoeringsprogramma wat u over twee weken bespreekt. Een aantal van u zegt dat ook. U stelt nu veel vragen die allemaal beantwoord worden in het uitvoeringsprogramma.

01:04:34

Wethouder Niejenhuis: Dan nog even weer terug naar het begin. We zijn begonnen met een ambitiesdocument. Dat heeft u als raad ook besproken. We hebben daarna een gebiedsplan gemaakt. Nu hebben we een uitvoeringsplan gemaakt. Dat gaat van vrij grof en abstract naar straks behoorlijk concreet in het uitvoeringsprogramma. Ik zeg dat omdat een aantal partijen zegt van het is abstract en het is niet meetbaar en het is niet helemaal duidelijk. Dat is dus echt de drieslag die we hier toepassen en waar we u als raad ook in meegenomen hebben. Nogmaals, over twee weken bespreekt u het uitvoeringsprogramma.

01:05:07

Wethouder Niejenhuis: In dat uitvoeringsprogramma worden heel concreet de doelstellingen uitgewerkt in meetbare doelen. We doen dat op een aantal manieren. We willen een gebiedsmonitor introduceren, een procesmonitor, een interventie-monitor om te kijken wat bepaalde interventies, specifieke interventies opleveren. We willen dat samen gaan doen met kennisinstellingen, wetenschappelijk goed gefundeerd. Een aantal van u heeft ook heel terecht gezegd van de ervaring van de bewoners telt zo zwaar. Ook daarin wordt voorzien. Een aantal indicatoren draaien volledig om de beleving van bewoners, want zij moeten uiteindelijk de verbetering van de kwaliteit van leven ervaren. Het doet ertoe of zij die ervaren. Misschien wel meer dan die abstracte cijfertjes die we uiteraard ook willen weten.

01:05:54

Wethouder Niejenhuis: Het is en-en en niet of-of. Nogmaals, dat deel zal heel actiegericht zijn, heel gericht zijn de bewoners. Er is ook ruimte om zaken uit te lichten die bewoners heel erg belangrijk vinden. Door deze aanpak zullen wij in staat zijn om over de looptijd van het gehele gebeuren u echt te laten zien wat de vorderingen zijn. Zoals ook uit het debatje van mevrouw Gietema en de heer Brandenburg bleek, is het heel belangrijk om even te constateren van als je een doelstelling niet haalt, waarom haal je hem niet? Het zou niet de eerste keer zijn dat beleid een tegengesteld effect heeft van wat je eigenlijk beoogt en dan ook te kijken van moet je dat dan bijstellen?

01:06:34

Wethouder Niejenhuis: Hiermee hopen we de raad heel goed in positie te brengen. Ik hoop over twee weken te horen hoe u daartegen aankijkt. De PvdA, voorzitter, vraagt nog of ondernemers en bedrijven meer betrokken zullen worden. U heeft dat ook aangegeven bij het ambitiedocument wat hier besproken is met de wensen en bedenkingen. Een soort van aan de bak garantie. Daar werken we aan. We hebben ook een JTF aanvraag ingediend waar we proberen dat met ondernemers en werkgevers te organiseren. JFT is een beetje codetaal, maar ik geloof dat u weet wat het betekent. Uiteraard werken we in de wijkvernieuwing nu ook al met ondernemers en social return afspraken, zoals we dat als gemeente meestal doen.

01:07:27

Wethouder Niejenhuis: Op die manier worden al meer bedrijven en werkgevers betrokken. Het is ook echt de opdracht aan de programmadirecteur om daar nog meer bedrijven bij te betrekken. Die vraag hebben we ook al gesteld aan al onze maatschappelijke partners in die maatschappelijke coalitie om daarbij te helpen. Ik denk dat ik daarmee voldoende heb gezegd over de monitoring en ook de mogelijkheid die u als raad heeft om te evalueren. Ik wil wel nog een keer benadrukken - en dat zullen we ook gewoon nog een keer netjes voor u opschrijven - dat er tal van momenten waarop u als raad in positie bent om kennis te nemen van de vorderingen van de maatschappelijke coalitie en als u wilt, ook wensen bedenkingen of bijstellingen te doen.

01:08:06

Wethouder Niejenhuis: U heeft natuurlijk niet alles in de hand, want u gaat niet over de politie of over de woningbouwcorporatie. Dat zijn een paar van onze partners in de maatschappelijke coalitie. U heeft de begroting, u heeft de jaarrekening. We denken twee jaarlijks te rapporteren aan de raad over het programma. Als we specifieke middelen willen toekennen aan de wijkvernieuwing is uw raad daarbij in positie. Ook als we subsidie willen aanvragen en er is cofinanciering nodig, krijgt u van ons altijd het verhaal en hebben wij uw toestemming nodig om dat geld daarvoor te accorderen. Zo zijn er voldoende momenten, denken wij, waarop u in positie bent als raad. Om dat nog een keer duidelijk te maken, zullen we dat ook in het vervolg goed opschrijven zodat u weet waar u aan toe bent en die mogelijkheden ook kunt benutten.

01:08:49

Voorzitter: U heeft een vraag van de Partij voor de Dieren.

01:08:53

De heer Van Zoelen: Even wat verwarring. Volgens mij over twee weken stellen we het beleidskader veiligheid vast waarbij je volgens mij kaders kan meegeven en dan komt het uitvoeringsplan ergens in Q4 als ik het goed heb. Ik hoorde net de wethouder zeggen dat we het uitvoeringsprogramma over twee weken bespreken, maar volgens mij is dat nog niet het geval. Klopt dat?

01:09:14

Wethouder Niejenhuis: Misschien heeft u het over twee verschillende dingen. Het gaat mij om het uitvoeringsprogramma voor de noordelijke wijken van de maatschappelijke coalitie. Dat is wat, als ik het goed heb gezien op de agenda, de raad over twee weken bespreekt. Volgens mij heeft u het over een ander kader.

01:09:36

Wethouder Eikenaar: Dank u, voorzitter. Ook namens mij dank aan de Rekenkamer. Volgens mij ligt er een rapport waar we heel veel mee kunnen. Met name kijk ik ook uit naar de vergelijking met andere gemeenten, hoe die het doen en of die tegen dezelfde zaken aanlopen als wij. Ik heb toevallig het rekenkamerrapport wat gemaakt is over Heerlen gelezen en daar zat wel overlap in. Zoals u heeft kunnen lezen in het gespreksverslag van het gesprek wat wij als collegeleden met de Rekenkamer hebben gehad, kunnen wij met alle aanbevelingen uit de voeten en hebben die een toegevoegde waarde voor de verbetering en monitoring waar mijn collega net over sprak, maar ook over waar het gaat om de bewonersbetrokkenheid en het beter inzichtelijk maken van de financiën.

01:10:32

Wethouder Eikenaar: Om met dat laatste te beginnen: daar is door D66 - meen ik - een motie over ingediend die ook aangenomen is. Volgens mij is die sterk in lijn met wat hier aan aanbevelingen van de Rekenkamer ligt. Volgens mij kunnen we daar heel goed mee verder. Volgens mij is het ook het gesprek met u verder hoe we dat het beste in de P&C cyclus opnemen, hoe we dat het beste in beeld brengen. Het is ook nog niet gemakkelijk. Om maar bijvoorbeeld over armoede te spreken. Dan richten we op de noordelijke wijken. Hoe kun je precies de euro die je daar neerzet in beeld brengen? Dat is best ingewikkeld. Daar moeten we een balans in vinden. Enerzijds moet u dat goed in beeld hebben. Ik denk dat dat nu onvoldoende is. Ik denk dat het een terechte constatering is van de Rekenkamer.

01:11:20

Wethouder Eikenaar: Het is aan ons om dat samen met u beter in beeld te brengen. Dat blijft volgens mij ook een proces waar we voortdurend elkaar scherp moeten houden. Dan nog over de bewonersbetrokkenheid. Dan ben ik het woord kwijt. Participatieverordening! Die komt naar u toe. Wat wij doen met bewonersbetrokkenheid in de noordelijke wijken is niet afhankelijk van die participatieverordening. Er staat ook in het uitvoeringsprogramma wat u over twee weken bespreekt dat wij aan de slag gaan met bijvoorbeeld ABCD. Asset Based Community Building om het maar in goed Nederlands te zeggen. Dat is een diepere vorm van bewonersbetrokkenheid. Dat is een poging om mensen echt over hun wijk te laten gaan en niet theoretisch, niet in een inspraak maar echt over hun wijk te laten gaan.

01:12:36

Wethouder Eikenaar: Dat is precies de ambitie die we hebben. Dat wordt nog niet gemakkelijk, want ik denk dat de constatering van de PVV juist is, namelijk dat veel mensen - met name in deze wijk - het vertrouwen in de overheid is verloren, in instituties is verloren, dat bewoners zich niet gehoord voelen. Dat is geen sinecure om dat te keren, maar die poging moeten we wel doen. Dan is een participatieverordening op zichzelf heel belangrijk. Ik zou zeggen: we moeten echt nog een slag dieper. Dat staat in het document wat wij over twee weken bespreken, maar ik denk ook dat het aan ons is om dat duidelijker wellicht te verwoorden hoe we dat gaan doen. Ik denk overigens dat het in het document van over twee weken wel vrij duidelijk staat, maar we dat in de komende jaren nog steeds duidelijker moeten maken.

01:13:33

Wethouder Eikenaar: De ambities daarop zijn groot, maar tegelijkertijd ook niet gemakkelijk om te halen. Als we het dan over monitoring hebben, is dit precies wel zo'n punt wat heel lastig te monitoren is. Op het moment dat je mensen betreft bij die asset based community building... Sorry. Development moet het zijn, ABCD. Dan is vrij weinig wetenschappelijk onderzoek bekend, dus daar moeten we ook heel veel kennis over opdoen.

01:14:13

Wethouder Eikenaar: De Stadspartij zei: alsjeblieft, kom met die participatieverordening. Die participatieverordening komt op zichzelf naar u toe, maar dat is niet het document waarin we voor de noordelijke wijken die enorme slag gaan maken. Het is wel de theoretische ondergrens. Laat ik het zo maar benoemen. Dank u, voorzitter.

01:14:32

Voorzitter: Had u nog vervolgvraag, D66, vraag ik vragend?

01:14:36

Mevrouw Gietema: Ik vroeg me toch even af: is dan niet juist de verordening - juist in de communicatie met inwoners en ook de discussie die we aldoor in de raad hebben hierover - een oplossing? De methodiek die u noemt is vooral binnen de uitvoering van die kaders, maar zou het niet heel erg helpen, ook voor inwonersorganisaties die ook benieuwd zijn hoe het soms verder vorm gegeven wordt, om zo'n kader te hebben? Ik begrijp dat het eraan komt, maar het is wel interessant om te kijken hoe die tot elkaar verhouden.

01:15:07

Wethouder Eikenaar: Ja, uiteraard. Begrijp me niet verkeerd: dat kader is voor de rest belangrijk. Daar gaat het niet om. Alleen daarmee zijn we er niet. Het wordt wel heel theoretisch dan, terwijl ik wil in de haarvaten van die wijken. Ik wil mensen bereiken die we normaliter niet bereiken met methodes die daarvoor dienen. Dat gaat een stapje verder dan hebben we op het juiste moment de inspraak georganiseerd? Dat doet er niks aan af dat we inspraak moeten organiseren en dat de inspraak goed georganiseerd moet worden. Maar daar zijn we er niet mee. In deze wijken moet echt even wat meer gebeuren dan dat. Dat is mijn punt. Dus, ja inspraak moet goed, inspraak moet geregeld zijn, er moet een verordening liggen, alles moet geregeld en georganiseerd zijn zodat mensen precies weten waar ze aan toe zijn. Maar dat is niet voldoende. Dat is mijn punt.

01:15:54

Voorzitter: Dan hebben we nog een moment voor de reactie van de Rekenkamer.

01:16:02

Wethouder Eikenaar: Bedankt. Heel interessant om dit te volgen. Wat wij hebben geprobeerd met het rapport is kijken met wat er bekend is over de ambities en de organisatie en de monitoring en of daarmee voldoende zicht is op het programma. Of de raad voldoende zicht heeft. Daarvan zeggen wij: nee. Dat ligt niet in de intenties die worden uitgesproken of het werk dat wordt verzet, maar vooral in de zichtbare herleidbare verslaglegging, verantwoording, structuren en de monitoring. Het rapport is volledig. Nou, misschien nog net niet, maar er staat veel in. Ik denk dat een

interessant voorbeeld, ook gezien de discussie hier, gericht is op de bewoners. De bewoners staan centraal. Dat is duidelijk in de gesprekken die we hebben gevoerd, in de documenten die we betrekken.

01:16:52

Mevrouw Brink: Wij hebben niet kunnen vinden hoe dat wordt geborgd. Die participatieverordening die eraan komt zal helpen. Als je zegt dat die formele lijnen de bewoners onvoldoende bereiken en dat je alternatieve manieren hebt om te verkennen wat de bewoners nodig hebben om ze mee te laten doen, is het juist belangrijk dat wordt uitgelegd hoe dat gebeurt, welke potentie dat heeft, zodat de raad later daarop terug kan komen en kan constateren of dat heeft gewerkt. Als het een ambitie is die nog niet is uitgewerkt, dan kan de raad het college ook een tijdspad meegeven van wanneer is dat? Dat is ook het concreet maken. Waar wij in het rapport op doelen, is het concretiseren, het beter invullen of laten invullen zodat we kunnen controleren. Daar wou jij op aanvullen.

01:18:05

Mevrouw Steenbeek: Ik heb de discussie net gevolgd en het gaat vaak over cijfers en wat beter is qua monitoring. Er zijn heel veel dingen die heel belangrijk zijn die samenkomen in dit langjarige programma. Waar in het onderzoek als Rekenkamer de nadruk op hebben willen leggen, is dat je handvatten moet hebben om het behapbaar te maken. Wie kan weten waar we staan over 20 jaar? Dan moet je stapje voor stapje zorgen dat je de partijen erbij betrekt, de bewoners erbij betrekt. Hoe doe je dat dan? Als je het concretiseert en duidelijker maakt en niet alleen maar op cijfers gaat kijken maar ook in de breedte gaat kijken van hoe wordt het bijvoorbeeld ervaren - dan gaat het ook over verwachtingen bijvoorbeeld - dan kun je het tastbaar maken.

01:18:58

Mevrouw Steenbeek: Ik denk dat dat ook is - als ik het college hoor - wat er gepoogd wordt. Daar is nog best wel wat werk te verzetten. Daar willen we ook in dat rapport ook op wijzen. Daarom is het heel interessant dat we het langjarig gaan volgen, want dan kunnen we terug gaan kijken en kunnen we inderdaad kijken van hoe is het gegaan de afgelopen jaren? De kern zit hem echt in: hoe zorg je in zoiets groots met elkaar ervoor dat je vooruit komt en dat je mensen erbij houdt? Daarom zijn het aanbevelingen die gericht zijn op de samenwerking en ook misschien de dingen die niet bij de raad terechtkomen, de samenwerking met andere partijen. Van de hele kleine straat aanpak gaan jullie echt niet van alle straten horen hoe de aanpak is geweest. Als je dat wel heel concreet maakt, dan kun je bewoners er beter bij betrekken. Daar gaat het vooral om.

01:19:52

Voorzitter: Dan moeten we nog conclusies trekken. Kan dit raadsvoorstel conform naar de raad of zijn er fracties die een motie overwegen? VVD.

01:20:03

Mevrouw Akkerman: Er staat één aanbeveling in dat wij als raad moeten vragen: maak een aparte paragraaf in de begroting. Heb ik daar nou een toezegging op gehoord of moet ik een amendement schrijven? Of kunnen we in het raadsvoorstel zetten dat dat gaat gebeuren?

01:20:16

Wethouder Eikenaar: Voorzitter, daar is een motie van D66 over aangenomen. Die voert het college uit.

01:20:25

Voorzitter: Dan gaat die conform? Oké. Prettige avond, allemaal!